

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Французька мова і література, англійська
мова»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша -
французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвістика тексту
Викладач (-і)	Доктор філол. наук, професор Бігун Ольга Альбертівна
Контактний телефон викладача	(0342) 52-08-43
Е-mail викладача	olga.bigun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок 16.00, ауд. 805, Четвер 16.00, ауд. 805
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є провідні теорії сучасного мовознавства. У процесі навчання студенти опановують спеціальні методи наукового аналізу граматичних явищ, дослідницькі прийоми на конкретному мовному матеріалі з метою розвитку професійного лінгвістичного мислення. Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань курсу. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, формують у студентів здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних теоріях, напрямках і школах. Лекційна тематика базується на принципових положеннях лінгвістики, психології, культурології і має науково-пізнавальну спрямованість. На практичних заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу у вигляді дискусій та доповідей, презентацій студентів. Курс завершується заліком; викладається українською/французькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: ознайомлення студентів з провідними теоріями сучасного мовознавства та з текстом як найвищою одиницею мовної системи; з поняттям тексту, його основних категорій, одиниць; навчити студентів розрізняти тексти різних функціональних стилів, їх структуру, моделі, характеризувати й аналізувати їх виражальні засоби; навчити використовувати спеціальні методи наукового аналізу граматичних явищ і демонструвати дослідницькі прийоми на конкретному мовному матеріалі з метою розвитку професійного лінгвістичного мислення. Вивчення дисципліни проходить з використанням інформаційно-розвивальних, евристичних, дослідницьких методів.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: зрозуміти головні ознаки тексту, його відмінності від дискурсу; глибоко осмислити текст як найвищу одиницю мовної системи, з'ясувати його функції; сформувати професійні навички та вміння, які необхідні магістрантам для їхньої майбутньої наукової роботи; розширити кругозір за рахунок вивчення новітніх здобутків вітчизняних та зарубіжних лінгвістів; удосконалити практичну та теоретичну підготовку з французької мови за рахунок надання необхідного мінімуму теоретичних знань про основні напрями досліджень у площині сучасного вітчизняного та зарубіжного мовознавства новітніх досягнень у мовознавстві, зокрема у таких галузях лінгвістики як комунікативна, когнітивна та зіставна лінгвістика, а також у межах гендерного та лінгвокультурологічного підходів до мови; визначити основні орієнтири</p>	

дослідження мовних та мовленнєвих явищ на сучасному етапі розвитку лінгвістики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема французькою та англійською мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Результати навчання:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12

практичні заняття	18		
самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
5	035 Філологія	3	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1. Лінгвометодологія і наукові парадигми сучасної лінгвістики: Парадигми дослідження у сучасній лінгвістиці. Методи лінгвістичного дослідження.		2	10
Тема 2. Становлення лінгвістики тексту як навчальної дисципліни. Об'єкт, предмет, мета, завдання курсу, методи дослідження тексту. Зв'язок ЛТ з іншими дисциплінами. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Текст і дискурс. Текст і твір. Письмова і усна форми тексту Основні напрями ЛТ. Основні терміни і поняття ЛТ.		2	5
Тема 3. Одиниці і величини тексту. Надфразова єдність і абзац. Критерії їх розмежування. НФС у текстах різних мовних стилів. Період як різновид НФС у текстах художнього стилю		2	5
Тема 4. Тематика, напрями, теоретико-методологічні принципи сучасних лінгвокогнітивних студій.		2	5
Тема 5. Актуальне членування як основа творення тексту. Питання актуального членування у лінгвістичній науці. Поняття теми і реми («даного» і «нового») у реченні. Співвіднесеність теми і реми. Тексти правильні і неправильні		2	5
Тема 6. Мовна організація тексту. Засоби зв'язку в тексті. Зв'язки контактні та дискантні, зовнішні і внутрішні. Види зв'язку: послідовний і паралельний, радіальний, перспективний і ретроспективний. Лексичні і граматичні засоби зв'язку.			5
Тема 7. Текст як одиниця найвищого мовного рівня. Типи текстів, його одиниці. Надфразова єдність або складне синтаксичне ціле – як основна одиниця тексту. Будова надфразних єдностей: Різновиди НФС: (синтетико - аналітичні; аналітико -синтетичні; кільцеві).		2	5

Тема 8. Категорії та ознаки тексту. Класифікації текстів. Поняття текстової категорії. Текстові категорії, притаманні усім видам текстів і окремим. Ознаки текстів. Класифікації текстів за різними параметрами. Тексти прецедентні, патогенні, креолізовані		2	5
Тема 9. Модель і структура тексту. Поняття моделі тексту. Конструктивні блоки тексту та його зовнішні індикатори: заголовки в текстах різних стилів, інтродуктивний (вступний) блок та його варіанти, Комунікативний (тематичний, основний) блок, його особливості в текстах різних стилів. Інферативний (заключний) блок та його різновиди. Структурна організація тексту		4	5
Тема 10. Дискурс як явище сучасного комунікативного середовища: комунікативна природа дискурсу. Монологічна і політологічна форми. Комунікативні властивості ситуативно - зумовленого і ситуативно - вільного дискурсів.		2	10
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на лекційному/практичному занятті); підсумковий (перевірка письмового індивідуального завдання; тест у системі дистанційного навчання). Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аудиторна робота (35 % від загальної кількості балів за курс (100%) – активна участь під час лекційних і практичних занять; виконання тестових завдань). 2. Самоосвіта (15% – участь в онлайн курсі, який відповідає тематиці та програмним результатам навчальної дисципліни, що підтверджується сертифікатом). 3. Письмовий залік (50%, з яких: виконання індивідуального завдання – 20%; підсумковий тест – 30% від загальної кількості балів).
Вимоги до письмових робіт	<p><u>Індивідуальне завдання :</u></p> <p>Самостійно оберіть тему гіпотетичного наукового дослідження. Відберіть 6-10 наукових джерел за цією темою, зробіть реферування змісту кожного джерела (75-100 слів), дотримуючись норм академічної доброчесності; укладіть їх бібліографічний опис згідно вимог. Оформіть індивідуальне завдання згідно вимог як Word документ і надішліть на е-пошту викладача за тиждень до заліку.</p> <p><u>Критерії оцінювання:</u></p> <p>Вага виконання завдання (обидві частини завдання виконані згідно вимог, подані на перевірку вчасно) – 5% .</p> <p>Розуміння теоретичних основ навчального матеріалу – 5% Демонстрація практичних умінь: робити реферування та укладати бібліографічний опис наукових джерел 10%.</p> <p>Разом: 20%</p> <p><u>Підсумковий тест:</u></p>

	В установлений час, самостійно виконайте тест – 30 питань формату «множинний вибір», щоб перевірити розуміння теоретичних аспектів навчального матеріалу (30% від загальної кількості балів).
Практичні заняття	Знання студента оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових періодичних журналів та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Форма здачі – комбінована. Максимальна кількість балів за залік – 100 балів. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1 користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.
	«добре» 7- Здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички користування своїм мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями, а також спілкування та виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студенту/студентці за курс становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання тематичних тестувань. Експертне завдання передбачає отримання рейтингу з приводу умов оцінки проблем, але 100 балів, які певних 50 балів). При відсутності рейтингових підсумкових балів зоробленою вміє працювати присутність студента/студентки на практичних заняттях, активність під час практичного заняття, недопустимість пропусків та запізнень на заняття.	
Письмові роботи	«задовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Академічна доброчесність	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Дотримання академічної доброчесності	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Дотримання академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Форма контролю: залік; форма здачі (письмова)	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Розподіл балів за завдання: індивідуальне завдання (реферування наукових джерел та укладання їх бібліографічного опису) – 20 балів; тест формату «множинний вибір» – 30 балів.	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;
Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримує «0» балів. Повторна невідповідна поведінка під час заняття/виду контролю може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за покликанням:	«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викладачу на перевірку письмову роботу не стабільних знань; відповідуючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні_документи/polozhenja/

Відвідування занять:

Студент має вчасно приходити на заняття. Він може бути не допущений до заняття, у разі спізнення без вагомої на те причини. Студент має брати активну участь в обговоренні питань, які розглядаються під час лекційних і практичних занять; заохочується висловлювання власної думки. Здобувач вищої освіти має бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях. Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю. Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують матеріал самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn та виконанням письмових завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-indyvidualnym-hrafikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти залік за відомістю №2. На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять та при виконанні письмових робіт. У разі отримання незадовільної оцінки з навчальної дисципліни за талоном №3, студенти мають право на повторне її вивчення, що регламентовано «Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (Редакція 3)», ознайомитися з яким можна за покликанням:

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-povtorne-vyvchenni-a-dystsyplin-kredytiv-ects-v-umovakh-ects.pdf?_gl=1*19w0vn6*_ga*MTQ

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasyliia-stefanyka.pdf

Самостійна робота – зарахування результатів неформальної освіти: проходження онлайн курсів по Академічній доброчесності:

https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2

<https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

або інші курси за бажанням студентів.

8. Рекомендована література

Основна

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 344 с.
2. Дойчик О. Я. Сучасні лінгвістичні теорії: метод. рекомендації. Івано-Франківськ: ПНУ, 2015. 68 с.
3. Загнітко А. П. Сучасні лінгвістичні теорії: монографія. Донецьк: ДонНУ, 2006. 338 с.
4. Ковбасюк Л. А. Сучасні лінгвістичні теорії: навч.–метод. посіб. Херсон : Вид-во ХДУ, 2008. 96 с.
5. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
6. Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя: Прем'єр, 2008. 332 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.

Додаткова

8. Кочерган М.П. Мовознавство на сучасному етапі. Дивослово. 2003. № 5. С. 24-29.
9. Сахарчук Л.І. Методологія комунікативних досліджень: монографія. Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2006. 214 с.
10. Семенюк О.А. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
11. Скляренко О. Текст і дискурс: Проблема трактування. Семантика мови і тексту: зб. наук. пр. Івано-Франківськ, 2006. С. 409-411.
12. Слухай Н.В. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні: навч. посібник. К.: Вид-во КНУ ім. Тараса Шевченка. 184 с.

Викладач: проф. Бігун О. А., завідувач кафедри французької філології

